

### Bohoslužby v Javorníku 14.srpna 2016

*Lk 12,49-53*

Milé sestry, milí bratři, navykli jsme si, že působení Ježíšovo je balzámem na lidský život, jeho slovo se dobře poslouchá. Když mu nasloucháme přináší klid do našeho života. Vždyť je to slovo, které ukazuje k Boží lásce, k milosti smíření. Je to slovo, která snímá pouta strachu, osvobozuje nás k radosti. Slovem Ježíšovým se utěšujeme povzbuzujeme. Ostatně proto za ním také přicházel i veliký zástup různých lidí. Chtěli naslouchat úžasným slovům, která byla pohlazením do jejich života.

Ježíšovi učedníci se však mohli setkat i s jinou podobou slova Ježíšova. Nebylo jen pohlazením, umělo být i tvrdé. Nebral si servítky vůči farizeům, velekněžím, a dalším skupinám, které se tehdy vyvyšovaly nad ostatní. Říkal jim na rovinu, že nemohou jednat dál stejným způsobem, ale musejí se změnit. Takže slova, která jsme četli dnes nejsou zase tak výjimečná. Nicméně stejně jsou zarážející. Minimálně v tom, že rozbíjejí obraz, který o Ježíšově působení můžeme někdy mít.

Když se mluví o Ježíši, je s tím spojeno mnoho uzdravení, odchod bolesti a trápení. Vždyť to tak krásně fungovalo. Ježíš se dotýkal nemocných a uzdravil je, dotýkal se posedlých a byli vysvobozeni. Je pochopitelné, že do jeho jednání vkládají mnozí svou naději a očekávají nápravu mnoha nedostatků. Ostatně uzdravení nemocných patří právě do této kategorie nápravy toho, co bylo porušeno. Proto vidíme Ježíše jako lék na všechnu bolest světa. Přichází s uzdravující mocí, která stmeluje, sjednocuje. Jeho slova a činy k tomu ukazují. Jak se tedy potom vyrovnat s tím, co jsme četli dnes? Vypadá to, jakoby to byla slova poněkud navíc. Jakoby od jiného Ježíše. Uvrhnout oheň na zemi, místo pokoje přinést rozdělení? To přece nemůže jen tak patřit k Ježíši? Co tedy těmito slovy chce nám všem říct?

Je nutné si uvědomit souvislosti ve kterých Ježíš mluví. On již předcházející text člověka svým způsobem vytrhává z poklidného rozjímání nad krásou Ježíšova slova. Burcuje k očekávání, k bdělosti, k důvěře. Ukazuje k tomu, že přijde čas, kdy nebude všechno tak ideální, kdy se bude Ježíš ptát po lidské věrnosti, po důvěře a díle, které z jeho pověření měl konat. Smíme tušit, že patřit k Ježíši nebude vždy jednoduché. Být jeho následovníkem, nepůjde tak snadno a samo. Ačkoliv je následování Ježíše to nejúžasnější, co člověk může v životě konat, není to nic, co by

se dělo jen tak samo od sebe. Člověka to něco stojí, musí tomu něco obětovat. Následovník Ježíšův není jen volnočasová aktivita, kterou kdykoliv člověk zase opustí. Je to radikální proměna života. Dotýká se všeho, co člověk koná, dotýká se způsobu, jak koná. Proto Ježíš mluví o vytrvalosti a bdělosti v souvislosti s následováním. A proto také přicházejí jeho slova o ohni a rozdělení. Není to vyhrožování nějakou katastrofou, která přijde a kterou by si Ježíš přál. Je to odkaz k realitě, k tomu, jak svět na Ježíšovo evangelium zareaguje.

Pokud se zde mluví o ohni, má to jistě souvislost s očištěním. Nejde o oheň zničující, ale oheň, který odstraňuje nečistotu. Ježíš na tomto světě takovýto oheň svým křížem zažehne. Je to do jisté míry paradox, ale kříž, který znamená spojení nebe a země, bude také znamenat rozdělení. Ne každý totiž kříž jako cestu života přijme. Ne každý se nechá Ježíšovým ohněm pročistit. S tím Ježíšovi učedníci musejí počítat, když se vydají do světa, aby Ježíše zvěstovali, aby mluvili o jeho díle spásy. Slovo spásy tak vyvolá nepokoj. Ostatně jsme toho mohli být svědky při putování apoštola Pavla, četli jsme o tom i v příběhu Jeremiáše. Skutečné slovo Boží vnáší určitý nepokoj do lidského života. Zejména, když je člověk příliš jistý sám sebou, svou dokonalostí. A tak na slova působící nepokoj budou lidé různě reagovat. Jedni cestu pokoje začnou hledat v přijetí slova Ježíšova, druzí se začnou bránit. Tím dojde k rozdělení. A to dokonce i takovému, které je zcela nemyslitelné v kultuře, ve které se Ježíš pohyboval.

Čteme, že lidé jednoho domu budou proti sobě rozdělení. Napříč rodinnými vztahy povede hranice, bude existovat jakýsi příkop. I dnes považujeme rodinu za základní jednotku společnosti, ideálem je, když drží pospolu. V době Ježíšově byla rodina místem úcty Hospodina, odehrával se v ní kult obětí a uzavírání smlouvy. Společenství rodiny tak hrálo důležitou roli a bylo jednotno právě tím, že jako celek patří Božímu lidu. Ježíšem se tak má cosi změnit. Vztah k Bohu přestane být vztahem nějakého celku, do kterého se člověk rodí, či vstupuje nějakým procesem, ale začne být vztahem jednotlivce k Bohu. Pak je zřejmé, že se nutně i v jednom domě objeví ti, kdo přijmou Ježíše a ti kdo jej zavrhnou. Ježíš sám to ukázal na své rodině, i když ne v tak drsném rozsahu. Když se ale příbuzní po něm sháněli, ptal se, kdo je jeho matka, otec, bratr? A pak ukázal na společenství kolem sebe a řekl, že toto je ta jeho rodina. Příslušnost k Bohu již tedy nebude záležitostí pokrevní, tak jako v rámci Izraele, ale duchovní. To je pro posluchače, ale i učedníky a nakonec i nás docela důležité slovo. Boha člověk musí poznat osobně. Nestačí obřízka jako znamení příslušnosti k Božímu lidu, nestačí dnes ani křest, jako znamení příslušnosti k novému Božímu lidu. Společenství Božího lidu se definuje vírou, přijetím Ježíše a jeho oběti do svého života. Definuje se přijetím Ježíšova kříže.

Ne jen symbolicky, ale celkovou proměnou svého nitra, odevzdáním celého života do Božích rukou, odhodláním každý den jej následovat.

Oheň, nepokoj, rozdělení vztahů v rodinách kvůli Ježíši, kvůli evangeliu. To zní jako zlý sen. Ovšem je to skutečnost, na kterou se musí učedníci připravit a neměla by je zaskočit. Lehce by

se to totiž někdy mohlo stát. Jistě si umíme představit, jak se někdy bojíme, že naše slovo někoho naštvě, někoho se dotkne, někoho třeba urazí. Mluvíme o sjednocení rodin, společnosti, církví. A tak raději vážíme slova. Jenže to někdy může mít zcela opačný dopad. Ačkoliv máme na mysli dobro, ačkoliv to myslíme dobře, k dobrému to vlastně nevede. Ten nepokoj, který přichází, není dán našimi slovy, ale setkáním s pravdou. Člověk, který poznává pravdu a vidí, že je od ní velice vzdálený, ten prožívá nepokoj. A je to vlastně dobře, protože ho to nutí hledat novou cestu, hledat, jak dojít onoho pokoje. Pokud mu pravdu budeme zahalovat či relativizovat, nikam se neposune. Zůstane jaký je. A to není dobré. Setkání s Bohem zkrátka proměňuje.

Je pravda, že je nepříjemné, když třeba vztah k Bohu rozděluje rodinu, případně jiné vztahy, které člověk má. Zde je ale na místě si vždy uvědomit, co je skutečně důležitější pro lidský život, co je jeho pevný základ. Skutečnou jednotu přináší následování Krista. Shodnutí se na jiném základě sice může nějakou dobu fungovat, ale bude to jednota vždycky vratká. Společné zájmy, společný žebříček hodnot, ale bez Boha, to všechno může vázat přátele i partnery. Ale za čas to padne, protože kde není Boží autorita, žebříček hodnot může kolísat a zájmy člověka se časem také měnit mohou.

Proto je lepší dát přednost Bohu, i když to bude znamenat ztrátu některých vztahů, i když to může znamenat, že naše společenství opustí někteří lidé.

Ježíš mluví o tom, že přináší rozdělení. Avšak to není cíl jeho díla. To si musíme uvědomit. Je to reakce světa. Pokud láska k Bohu rozděluje naše vztahy, mějme na paměti, že to není proto, protože nás k tomu Bůh vede. Je tomu naopak. Dochází k rozdělení, protože Bůh je pro mnohé nepřijatelný, nedokáže přijmout, že Bůh je naším Pánem. Vzniká-li tak propast mezi námi a druhými, děje se tak proto, protože ona ta propast nás dříve dělila od Boha. V Ježíši jsme ji ale překročili. Jsme-li u něj na druhé straně, musí za ní logicky zůstat ti, kteří ji nepřekročili. Nejde tedy o umělé budování bariér, jde o neschopnost některých ty již existující bariéry překonat. Proto působí Ježíš místo pokoje rozdělení. Svět pod vládou hříchu zasáhlo pozvání k Bohu. A tím je rozdělen na ty, kteří jej přijmou a na ty, kteří jej přijmout nechtějí.

Ačkoliv tato slova zní jako nějaká temná stránka Ježíšova učení, vedou k dobrému. Dávají nám poznat, jak důležité je slovo Boží zvěstovat pravdivě a že se toho nemusíme bát. Nesklidí vždy pochvalu a nadšení. Ježíš nepřichází proto, aby se líbil světu, ale aby byl svět spasen. Proto jeho slovo působí někdy také rozdělení, nepřináší jen pokoj a útěchu. Přesto je důležité, aby znělo, protože to rozdělení neznamena zánik či něco zlého, ale ukazuje, že patřit Bohu lze jen tehdy, když se člověk rozejde se svým starým já, oddělí se od světa, který nechce Boha znát a přijmout jeho kříž. Každé rozdělení je bolestné, avšak na tuto bolest přichází útěcha, že kvůli Kristu se svět rozděluje, v Kristu se ale může zase sjednotit.

*Pane Ježíši, tvé slovo ukazuje jaká je propast mezi tím, jací jsme a jací být máme. Dej nám prosíme odvahu, ať tvůj kříž nám není pohoršením, ale spásou, ať naše já nás od tebe neodděluje, ale v pokání před tebou hledá cestu jednoty.*

Amen.